

Quasimodogeniti, 19. dubna 2009

Jan 20, 19-29

Téhož dne večer – prvního dne po sobotě – když byli učedníci ze strachu před Židy shromážděni za zavřenými dveřmi, přišel Ježíš, postavil se uprostřed nich a řekl: „Pokoj vám.“ Když to řekl, ukázal jim ruce a bok. Učedníci se zaradovali, když spatřili Pána. Ježíš jim znovu řekl: „Pokoj vám. Jako mne poslal Otec, tak já posílám vás.“ Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha svatého. Komu odpustíte hříchy, tomu jsou odpouštěny, komu je neodpustíte, tomu odpouštěny nejsou.“ Tomáš, jinak Didymos, jeden z dvanácti učedníků, nebyl s nimi, když Ježíš přišel. Ostatní učedníci mu řekli: „Viděli jsme Pána.“ Odpověděl jim: „Dokud nevidím na jeho rukou stopy po hřebecích a dokud nevložit do nich svůj prst a svou ruku do rány v jeho boku, neuvěřím.“ Osmého dne potom byli učedníci opět uvnitř a Tomáš s nimi. Ač byly dveře zavřeny, Ježíš přišel, postavil se doprostřed a řekl: „Pokoj vám.“ Potom řekl Tomášovi: „Polož svůj prst sem, pohleď na mé ruce a vlož svou ruku do rány v mém boku. Nepochybuji a věř!“ Tomáš mu odpověděl: „Můj Pán a můj Bůh.“ Ježíš mu řekl: „Že jsi mne viděl, věříš. Blahoslavení, kteří neviděli, a uvěřili.“

1. Zmrtvýchvstalý přináší pokoj

Poslední Ježíšova slova z kříže zněla: **Dokonáno jest!** A pak první slova Vzkříšeného k učedníkům byla: **Pokoj vám!** Pokoj mezi Ježíšem a učedníky, Bohem a lidmi je založen na tom, že Ježíš trpěl za hříchy světa, prošel peklem, a tak vybojoval vítězný boj s hříchem a smrtí. A teď jako vítěz nabízí lidem pokoj. I učedníci to potřebují slyšet, protože i oni se v konečné fázi Ježíšova boje dali na stranu světa a nechali svého Pána samotného. Ježíš jako vítěz by si mohl diktovat podmínky a on má jedinou podmínku – nikoli despotickou, ale milostivou – pokoj všem a všemu blízko i daleko. Ten pozdrav Vzkříšeného zní hebrejsky šalom alejchem – šalom znamená nejen klid zbraní, ale také harmonie, bezpečí, spolupráce, smíření, život bez strachu a ohrožení. „Bude bydlit lev s beránkem a levhart s kůzlátkem a malé dítě je povede.“ Podle evangelia vyřčeného Hospodinem po prvním hříchu lidí došlo na Golgotě k porážce satana: „Potomek Adama ti rozdrtí hlavu a ty mu rozdrtíš patu.“ Bůh zvítězil na Golgotě, satan je přemožen, Ježíš žije. „Pokoj vám!“ A Vzkříšený Ježíš to opakuje dvakrát, aby učedníkům bylo úplně jasné, že se nepřeslechli. Proto se učedníci velmi zaradovali, když to slyšeli a spatřili svého Pána. Poznali, že je to on, podle jeho ran. A Pán jim dále říká: „**Jako mne poslal Otec, tak já posílám vás.**“

2. Učedníci se stávají posly pokoje

Ale jak mohou být posly pokoje lidé, kteří v sobě dosud mají nepokoj? Učedníci jsou plni strachu o život; bojí se Židů, kteří pasou po Ježíšových žácích, aby je vyhladili. Kde vládne strach, tam není pokoj. Kde se lidé musejí jedni před druhými schovávat, protože jim jde o život, tam není pokoj. Tak je to většinou i s námi, kteří věříme v Ježíše. Chvilky opravdového šalomu jsou vzácné. Dábel totiž nechce pokoj. Stále rozeštvává lidi mezi sebou. Vyvolává spory, zveličuje problémy, zatvrzuje srdce, využívá lidské pýchy, mocichtivosti a lakoty k rozdělení lidí. Kolik nepokoje na nás doléhá ze zpráv, kolik nepokoje vibruje v nás samých a nedává nám klidný spánek ani čas k vydechnutí. Stále vpřed, dál a výš – ale kolik nepokoje je s tím spojeno! Ježíš ten základní zdroj nepokoje zrušil svým činem smíření. Na kříži odstranil nepřátelství mezi lidmi a Bohem. Tak se člověk může setkávat s Bohem v pokoji; i ty smíš přilnout k Bohu jako svému laskavému Otci a svěřit se do jeho ochrany. Pokoj se realizuje odpuštěním. Slovem „pokoj vám“ uvádí odpuštění ve skutek. A současně pověřuje učedníky poselstvím pokoje skrze smíření. „**Dejte se smířit s Bohem!**“ Ale člověk sám na takový úkol nestačí. Proto Ježíš současně vdechuje učedníkům Ducha svatého. Dechl na ně

a řekl jim: „**Přijměte Ducha svatého.**“ To dechnutí upomíná na stvoření Adama z prachu oživeného Božím oživujícím dechem. To Ježíšovo dechnutí je akt stvoření nového člověka. Proto je tento oddíl vykládán v neděli Quasimodogeniti – jako nyní zrozená nemluvnátka. Člověk bez Ducha svatého není schopen skutečně odpustit. Ale s darem Ducha nyní učedníci chápou, že jim bylo odpuštěno, a že toto odpuštění je vázáno na to, aby i oni odpustili svým viníkům – přátelům i nepřátelům, ale i sobě samým. Duch svatý jim umožňuje přivlastnit si slova apoštola Pavla: „Protože jste vírou ospravedlněni, máte pokoj s Bohem skrze našeho Pána Ježíše Krista. Mějte pokoj i spolu navzájem.“

3. Tomášovy pochybnosti

Impulsem pro vznik velikonoční víry bylo setkání učedníků se Vzkříšeným. Setkání nelze přirovnat k žádné naší zkušenosti mezilidského setkání. Odehrává se na hranici ducha a těla, reálného vnímání a vytržení a je umožněno jen úzkému kruhu vyvolených (nedalo by se například zachytit kamerou, neboť je Pán umožňuje jen vyvoleným). Víme, že počet lidí, kteří měli tuto neopakovatelnou zkušenost, se pohyboval přes pět set. Ale i někteří z těchto vyvolených pochybovali, zda bdí nebo sní. Pavel z Tarsu byl posledním v řadě „očitých svědků“: „**Naposledy ze všech se jako nedochůdčeti ukázal i mně.**“ A tak není divu, že Tomáš, když slyší o prožitku svých druhů, pochybuje. Nebyl totiž s nimi toho večera prvního dne po sobotě. Tomáš je jako většina z nás. Nestačí mu slovní svědectví; chce vidět a sáhnout si. „**Dokud neuvidím stopy po hřebech a nevložím ruku do rány v boku, neuvěřím!**“ Někdo potřebuje důkazů víc, jiný méně. A Ježíš má pro všechny pochopení. Především kvůli Tomášovi přichází po osmi dnech znovu. A hned ho oslovuje. Z těch slov vyplývá, že Ježíš zná všechny Tomášovy výroky a myšlenky. Ježíš byl totiž – neviditelně – přítomen i tam, kde učedníci hovořili s Tomášem o svém jedinečném setkání. Když si toto uvědomíme, tak nám musí až zatrnout: Bůh slyší všechna naše slova, dokonce i myšlenky. Jakoby mezi námi a Bohem byla jen papírová stěna. „Ještě než mám na jazyku slovo, ty to, Hospodine, už všecko víš.“ Bůh je ti blíže, než ty sám sobě. Tomáš to poznává a už nepotřebuje splnit, co si žádal; není nutné se dotýkat. Je zahanben, ale kvůli němu Ježíš potřetí vysloví: „**Pokoj vám.**“ Tomáš je do toho pokoje zahrnut i se svými pochybnostmi a i on zřejmě dostává Ducha svatého, protože jinak by nemohl vyznat to, co se dosud žádný z učedníků neodvážil říct: „**Můj Pán a můj Bůh!**“ Ježíš je Bůh!

4. Blahoslavení, kteří neviděli, a uvěřili

Jen omezený počet lidí se setkal se Vzkříšeným. Ale díky Duchu svatému, který připomíná slova Ježíšova i zkušenost jeho svědků, trvá víra až dosud. Proto i my, křesťané 21. století věříme, ačkoli jsme neviděli.

O co se nejvíc opírá naše víra? Duch svatý mi dosvědčuje, že je to pravda, co stojí v Písmu. – Věřili moji předkové, kterých si vážím. – Věřím, protože Ježíš ukazuje nejlepší způsob, jak může být na zemi nastolen pokoj. – Přesvědčil jsem se mnohokrát, že mě Bůh slyší a odpovídá na moje modlitby. – Přesvědčuje mě láska a přátelství lidí z církve, jejich obětavost.

Ten základ velikonoční víry, vzkříšeného Krista, však nevidíme a nemůžeme přímo dokázat, že žije. A přece ho můžeme milovat, důvěřovat mu, radovat se z něho nepochopitelnou radostí ze skrytosti našeho života v něm; ani smrt nás od něho neodloučí. To, co můžeme dokázat, protože to vidíme, je časné. To, co nevidíme, a přece v to věříme, je však věčné. Víra v Krista je největší dar, jaký může člověk v tomto světě dostat. Prosme o ni bez přestání. Když věříme, jsme blahoslavení, šťastní. „**A pokoj Boží, který převyšuje každé lidské pomyšlení, ať hájí vaše srdce i vaše smysly v Kristu Ježíši, našem Pánu.**“ Amen

Pane Bože, znovuzrozený člověk je v našich očích předně někdo mravně dokonalý, pevný ve víře, nepochybující. Prosíme, smiluj se nad naší malou vírou, jako ses smiloval nad

Tomášem. Nežádáme vidění věci neviditelných. Prosíme o tvůj pokoj nad lidské pomyšlení. Dej, ať celým srdcem přijmeme, že skrze Krista máme pokoj s tebou a můžeme ti s důvěrou svěřovat malé i velké starosti, které náš pokoj narušují. A dej, aby náš pokoj – tebou nezaslouženě darovaný – přecházel i na lidi v naší blízkosti a aby brzy naplnil celou zemi i vesmír. Amen

* 1. čtení: 1K 15,1-11 * Poslání: 1Pt 1,4-9 * Písně: 72/1-3.7/, 662, 459, 703, 336/1.10-11/
jh

Úvodní modlitba

Děkujeme ti, náš nebeský Otče, že jsme sem mohli říjit, abychom slyšeli tvé jedinečné slovo. Kde jinde bychom mohli slyšet o lásce, která miluje svět takový, jaký je! Všude na nás dotírá záplava slov, které nás chtějí získat, přesvědčit, zabavit, vzít nám náš čas. Tvé slovo nás však chce zachránit, přivést k víře, potěšit, očistit, umožnit nám nový začátek, přetvářet nás k novému lidství. Prosíme tě, abychom dnešní bohoslužby takto prožívali a poznávali při nich tvůj zájem o každého z nás; ačkoli si to vůbec nezasloužíme. Děkujeme, že máš na paměti i náš malý sbor, také naši nevýznamnou zemi a lid, který se ti vzdálil. Děkujeme ti za naději k obrácení nevěřících, když prodlužuješ čas milosti. Probuď, Otče, v nás i našich bližních hlad po tvém slovu, vděčnost za všechno, co tvoří náš život, za lidi, za čas směřující k setkání. Tys ve svém Synu dokonil dílo spásy. Dej, ať na tom ve svém životě stavíme, radujeme se z této největší jistoty a ať tě vždycky chválíme – dnes, zítra i navěky. Amen

Přímluvy

- Za živou víru, která stojí na svědectví apoštolů o Ježíši Kristu –
- Za předávání víry v rodinách –
- Za víru pro naše děti a mládež, kteří to mají v dnešním světě těžké –
- Za setkání mladých, která se připravují na Vsetíně a v Jasenné –
- Za víru pro nemocné a umírající –
- Za probuzení poznání, že víra není samozřejmost a že je o ni třeba prosit a pečovat o ni –
- Za vědomí misijního poslání u všech, kdo v tomto sboru věří v Krista jako Spasitele světa –
- Za požehnání našich shromáždění v neděli a v týdnu, aby nabízela živnou půdu pro vznik a růst víry –
- Za duchovní i početní růst našeho sboru; za ochotu obdarovaných lidí sloužit nezištně pro Boží království –
- Za mír a pokoj v naší zemi i v celém světě; za příchod Božího království do lidských srdcí, do lidských vztahů, do vztahu k přírodě, do celého stvoření –

Otče náš ...